

Professori Angelo Saporiti Ylivieskässä

Lapsi aktiivinen toimija, eikä aikuisten toiminnan kohde

YLIVIESKA-KJL

Ylivieskässä vierailulla oleva italialaisen Molisen yliopiston sosiologian professori **Angelo Saporiti** painottaa sitä, että lapsi kykenee käyttämään järkeään ja tekemään päätöksiä, eikä hän ole vain aikuisten toimintojen kohde. Uuseissa kansainvälisissä tutkijaryhmissä mukana oleva professori toivoo, että lasten annettaisiin oikeasti osallistua päätöksentekoon, sillä lapset näkevät monet arjen asiat paljon paremmin kuin aikuiset.

Professori Saporiti sanoo yhteiskunnallisten toimintojen pyörittävän aikuisten näkökulman mukaan. Lapsia pidetään jonkinlaisina pikku aikuisina.

– Kun esimerkiksi kaupunkija suunnitellaan, huomioidaan asioita nykyisin muun muassa naisten ja vammaisten näkökulmasta, mutta lapset on täydellisesti unohdettu. Suurkaupungit on tehty aikuisten tarpeisiin, mutta lapset eivät pysty enää kulkemaan vapaasti edes koulumatkaansa. Jos lasten mielipidettä kysyttäisiin, asiat olisivat toisin.

Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun opiskelijoille luennoidessaan italialaisprofessori selvitti syvällisesti lapsen tarpeiden ja oikeuksien kytkentymistä. Edellä oleva esimerkki kuvaa hyvin konkreettisesti sitä, millaisiin asioihin lasten oikeudet voivat liittyä.

Professori Saporiti muistutti yhteiskunnassa väännettävän kättä toisaalta lapsista huolehtimisen

ja toisaalta lasten vapauden välillä. Nämä asiat liittyvät olennaisesti myös siihen, miten lapsen asema ymmärretään.

– Eräissä psykologisissa tutkimuksissa on havaittu, että hy-

vin nuorillakin lapsilla on jo kehittynyt moraalinen ymmärrys. Lasten mielipidettä tulisi kuunnella ja ajatukset tulisi ottaa huomioon heitä koskevissa asioissa. Kuitenkin lasten mielipide jää

Professori Angelo Saporiti keskusteli luentonsa jälkeen Hanna Sippolan ja Heidi Keskinen kanssa, jotka ovat vierailleet kolme kuukautta Molisen yliopistossa vaihto-opiskelijoina.

helposti toisarvoiseen asemaan, koska aikuisten oikeudet menevät lasten oikeuksien edelle. Lisäksi lapsi ei ole vain toiminnan kohde, vaan hänellä on oikeus myös erityiseen suojeluun.

Lapsi on yksilö, eikä perheen osa

Professori Angelo Saporiti nosti esille myös lapsen aseman perheen jäsenenä. Hän korostaa si-

tä, että lapsi on perheessäänkin yksilö, ja häntä pitäisi kohdella persoonana eikä jonkun perheen osana.

– Vanhempien teot tai tekemättä jättämiset eivät saisi vaikuttaa siihen, miten suhtaudumme lapseen. Esimerkiksi Italiassa lapsi jäi ilman koulun päästötodistusta, koska vanhemmat eivät maksaneet koulumaksuja. Lapsi kärsi tilanteesta eniten, vaikka hän ei voinut asiaan vaikuttaa, valaisi Saporiti.

Professori Saporitin vierailu on osa Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun Ylivieskan sosiaalialan yksikön ja Campobasson kaupungissa sijaitsevan Molisen yliopiston yhteistyötä. Italialaisprofessorin vierailun taustalla ovat ammattikorkeakoulun lehtorit **Helinä Nurmenniemi** ja **Kirsi Herranen-Somero**, jotka viime keväänä vierailivat viikon ajan Molisen yliopistossa. Siellä on opiskellut myös kaksi ammattikorkean opiskelijaa.

– Tavoitteena on tiivistää yhteistyötä, ja jatkossa toivomme, että saamme vastavuoroisesti myös italialaisia opiskelijoita Ylivieskaan, toteavat lehtorit.

Professori Saporiti kertoi vierailulleensa Suomessa yhden keran aikaisemmin. Vuonna 1971 hän oli seuraamassa Helsingissä yleisurheilun EM-kilpailuja. Yleisurheilu kuuluu jalkapallon ohella professorin suosikkilajeihin.

JUHANI RINTAKUMPU